

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dér' prenumeratiunile se priimescu
in tóte dítele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fi.
pre unu triloniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodieniele síbanii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Inserzioniile se priimescu cu 7 cr. de
linia, sí 30 cr. taese timbrale.

D'in cantecele

lui

Motoiu lautariulu.

Chiu sí vivatu fericitu,
Puiu Ghig'a e omu vestitu,
Puiu, puiu, puiu sí ghi, ga, ga,
Traiésca Mar-í'a sa!

Cà a prinsu unu *emisariu*,
Emisariu de — *càrnatiariu*,
Puiu, puiu, puiu sí ghi, ga, ga,
Traiésca Mar-í'a sa!

Unu *croatu* micutiu sí grosu,
Habaucu sí petecosu,
Puiu, puiu, puiu sí ghi, ga, ga,
Traiésca Mar-í'a sa!

Sí aflandu la elu critiari,
L'a tramisu intre gendari,
Puiu, puiu, puiu sí ghi, ga, ga,
Traiésca Mar-í'a sa!

L'a *Dev'a*, la vicispanu,
Sí la-a fiscului divanu,
Puiu, puiu, puiu sí ghi, ga, ga,
Traiésca Mar-í'a sa!

Unde svatulu nemnisiescu,
L'a facutu *robu ungurescu*.
Puiu, puiu, puiu sí ghi, ga, ga,
Traiésca Mar-í'a sa!

Dér' dupa multe 'ntrebàri
Ispitiri sí-amusinari,
Puiu, puiu, puiu sí ghi, ga, ga,
Traiésca Mar-í'a sa!

S'a aflatu, c'acelu *virslariu*,
Nu-e sí n'a fostu emisariu,
Puiu, puiu, puiu sí ghi, ga, ga,
Traiésca Mar-í'a sa!

Neci prusescu, neci romanescu,
Neci nemtiescu, neci muscalescu.
Puiu, puiu, puiu sí ghi, ga, ga,
Traiésca Mar-í'a sa!

Ci unu bietu de *caletariu*,
Sghîrnaitu ca *cersitori*u: . . .
Puiu, puiu, puiu sí ghi, ga, ga,
Traiésca Mar-í'a sa!

Dér' *Puiu Ghig'a*-e fericitu,
Cà *mari fapte-a implinitu*. . . .
Puiu, puiu, puiu sí ghi ga, ga,
Traiésca Mar-í'a sa!

Sí-adi ascépta mare cinste,
De la *Mufti-presiedinte*. . . .
Puiu, puiu, puiu sí ghi ga, ga,
Traiésca Mar-í'a sa!

Culesc, alesc sí publicatc
pr'iu

Tiopolu.

J. H. H.

Corespondinția.

Lumea relebră, sub ceriul tristu, anulă iscodirei de vladicii.

Cinstite Sfetnicu mare „Gur'a Satului!”

Stau la pragula peregrinării a-fôre din lume. Murgulu asinu cu bagagiulu în spinare e gat'a de¹ duca la Ierusalimu, să-mi cante și mie fiii ovrei: „Diosan'a celui ce vine, candu ni-sunt butile pline!”¹⁴ 'Nainte de plecarea inse, folosescu mai odata ocaștinea d'a-ti comunică unele trasure mai remarcabile d'în esperinți'a unui anu pr'în buduraile oradane și aradane.

Și marturisescu, că deca fenomenulu tyimisiorénu nu-mi serviá de ansa, lasam lucrulu în intunerecu, unde lumă gasitu. Să ti-lu enarezu *)? Kurz und gut, să-lu intindemu pe tapsia: fumulu s'a ivitu în Tyimisior'a, unde ardu atâtea putregăie în capătinele unora; foculu a-poi s'a aprinsu pe alte locuri: în Oradea-mare, nu de multu tare ferbe ciortoiulu babeloru pentru noroculu unei nascende episcopii ortodocse; togmai acum inse a crepatu ciortoiulu și toti ómenii de 'nalta vocatiune — cislicii cu sártiu pe de 'nainte — au conclusu a fi semnu bunu: a fi sosita ór'a venirei „mirelui”! De atunci clic'a competentă betranesce în consultatiuni momentóse în sal'a „Három rózsá”, în meritulu celui mai facile procesu d'a produce episcopía, ce în parte o credu realizata; este inse grigea aștiganta, că nu potú ghici pre vladic'a: unii colinda unu popa lungu, câtú o di de véra, deca se-va face calugaru; alții canta p'unu advocatu fórté cultivatu, deca va abdice de lumu. . . . . Va să dica, e vorba, că Oradea se crede în dreptu a preveni Tyimisioréi!

În Enopolea, homverdii în consensu cu camerierele lorú, basati pe adevérulu, că óre-candú și a-colo a fostu episcopía ortodocsa, mai eri proiectara și desbatúra între focóse dispute — sulevarea acelei importante cestiuni pentru „resstitutio in integrum.” Ne succediendu contielegerea dorita, în fine s'a desemnatu unu missionariu în povaritu cu obligati'a fulerului la Tyimisior'a, spre a scrutá a-colo espedintele tragatoriu la scopu. Óre nu-i voru musicá nasulu tyimisioréniú procléti? **)

E mai uriasía tréba în Halmagiu! Fíndu că ungrúii mancara reu pre moti cu uciderca Zarandului, voiescu a-i recompensá cu o episcopía romana ortodocsa. Se speréza minuno: ungrúii asigura, că într'o nópte voru compune resiedinti'a d'în céra și voru sculpá pe vladic'a d'în untu, ca să cada pe moti — povestea lui dad'a Horhatu, celu poternicu în svatu, carele a ziditu baseric'a unde-e loculu mai curatu. . . . . Și motii sunt convinsi, că Pist'a cu spritiulu seu va edificá într'o clipa și resiedinti'a (adeca castelulu) și pe vladic'a. Am mai întielesu, că în Beinsá, în „Burgundi'a” (***) voiescu să faca mitropolía! Acésti'a así vré să fia mintiuna, că ar fi pré frugala epoca pentru noi! Se póte inse să vina vremea, candu lumea să constee totu numai d'în sfinti dela Putil'a! Acum potú dice și eu: „dixi et salvadi animam meam,” — și stringendu-ti man'a: Adio!

I. B.

liferante.

Pasagerinlu și fiacheristulu.

Pasagerinlu: Pentru numele lui Ddieu, cum de tieneti asíe martióge de cai, cari nu te potú duce neci o mila de pamentu, fore să nu stee locului?! Să fiu eu capitánulu cetatienescu dela toti vi-asi luá dreptulu de fiacheritu.

Fiacheristulu: Pardonu Dle, să vedi că nu potemu tiené cai mai buni, că-ci nu voimú să facemu de rusíne pre vladiculu Dvóstre!

*) Lasa mérga, de și nu convenimú în ide'a fundamentale; dér' diurnalulu fiindu alu publicului, — pronúcie-se liberu. Red.

**) Nu-su asíe vitezi tenisioréniú nostri! Red.

***) Ce dicit la ast'a? Elía d'în Burgundiá, cu capu de filosofía, cu gandulu la calugaria, — că inea n'ai sociá! . . . Red.

Pe revaslu.

(§.) „Vomú reformá tóte d'în temelia, că-ci a-ici este multa materia, déra a lipsitu omulu; vomú direge și vomú face treburi mari!” — dicea acum 2. ani óre-cine, ajinsu simplu pr'în norocu în capulu trebiloru basericesci, — și a și facutu pone acum multe și mari intrigi și confusiuni în tóte partile. . . .

Este de parola déra; a apromisú că va face, și și face, — de n'ar face. . . .

(§.) Tandem aliquando denumira pentru A. și pre alu duoile notariu publicu, pre dlu **Cornu-s'ai**, dreptu urmatoriú alu antecesorelui seu în Domnulu **Pausu**. Unulu ca și altulu tare bine aude d'în bucinu. În estu postu publicu noulu denumitu déra se recomená publiculu, mai alesu celui — officasiu.

(§.) Precum suntemu informati, colegiulu profesoralu dela institutulu teologicu d'în A. în finea semestrului I. pre cei mai multi d'în elevi voiesce să-i epureze, fiindu-că neci cu toleriulu nu potú bagá mates'a, algebr'a și phisic'a în capulu lorú.

Ei bine, deca cei mai multi elevi sunt atátu de incapabili, întrebámu: pentru ce au fostu priimiti, ca candidati de luminatori ai poporului, fore a-i supune la o censurare mai stricta, ori fore a li cere o pregătire óre-care?

— Lasati, Dloru, nu ve osteniti cu respunsulu, ilu scimú: că la voi limbele s'au amestecatú. Asíe déra că famu ghicitu?!

Colind'a țiganiloru. *)

S'oru horbitu și țiganii,
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

O bàsericha-a și zidí,
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

Intr'o margine de satu.
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

Unde-e loculu mai curatu.
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

Cu pareti
De sangereti,
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

Și cu târnati
De carnati;
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

Cu cornitie
De costitie.
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

*) A aparutu și în „Strigoiulu”, în alta forma inse.

Grind'a mare
De spinare,
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

Si cu poduri
Totu de siolduri.
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

Ferestióre
De unsóre.
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

Si-a-poi acoperita
Cu colaci si cu pita.
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

Voru pune in usie
Buhaie, bitusie.
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

Dér' si thurnu inca i-oru fhace,
Cà si loru asiè li place.
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

Inse ei l'oru fhace 'naltu,
Sà se véda peste satu.
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

L'oru fhace in patru dungi
Totu d'in clise de celi lungi.
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

Cu cruce
De malaiu dulce.
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

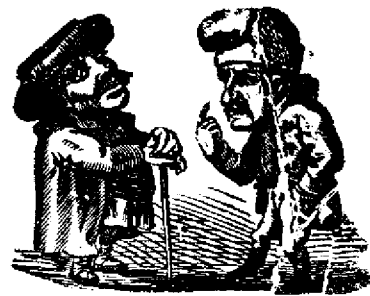
Clopote inca voru pune,
Si inca de heli mai bune:
Capete de porcu
Cà nu se destorcu,
Cu strénguri de cardabosi,
Séu cu carnatiei mai grosi.
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

— — Ca si viti'a nóstra draga
La baserica sà traga.
Giulari, giustrachi,
Pe cum facu si crestinii.

Si-amu pornitu cu micu, cu mare,
Dupa mila, indurare.
Giulari, giustrachi,
Lichi mamii philindri.

Scóla gazda, si-mi dà déra,
Cà me ia draculu p'a-fara
Si-apoi remanu de o cara.
Giulari, giustrachi,
Popa, dascalu inc'o fi. . .

TAND'A SI MAND'A.

T. Bucura-te Mando, cà ai sà fii honvedu!

M. Cum asiè?

T. D'a-poi n'ai auditu, cà éra vre sà vina Kossuth in tiéra?

M. No cà bine-o sgodesce, candu-e muscanulu mai infuriatu.

Anecdote

— de a le lui Dumitrache. —

(*Planulu tiganului.*) Unu tiganu óre care astu-felu planuia cu soci'a sa:

— Vedi tu Samfiro cloti'a ast'a? — déca va dá devl'a sà scóta d'in totu oulu puiulu, si pui se voru face gaini, gainele le vomu vinde, si pe bani vomu cumpará o scrófa, scrófa va purceli, purceii se voru face porci; porcii ii vomu vinde si vomu cumpará duoi mandii, mandii se voru face cai, caii ii vomu prinde la carutia, cà-ci de aceea avemu, atunci ai! hai! cum ne vomu carutiá pone la nanasiù.

— Si-a-poi eu, dupa ce vomu sosi a-casa dela nanasiù, me voiu carutiá pone la tatalu meu, — dise Samfir'a.

— Tu prósta! cu caii osteniti! — se rostí tiganulu tragundu-i asiè o palma, — in càtu biét'a Samfira cadìu lesinata pe cloti'a cu óuele, turtí cloti'a si facù gaicana d'in óue.

(*Pop'a cu evangeli'a.*) Unu popa d'in scól'a vechia cetia evangeli'a cea de 'naintea patímelor in urmatoriulu modu:

— In vremea aceea sfatu au tienutu judeii sà prinda pre Christosu. (se opresce si ridicandu manele la ceru dice: Dómne bate-i!)

— Si l'au dusu la Pilatu la judecata. (trascesce-i Dómne si nu li ajutál)

— Atunci Petru vediendu a scosu sabi'a si a taiatu urechi'a unui judeu. (Bravo Petre! Popricasiu d'in ei!)

— Dér Jud'a l'a vendutu pe 30 de argintu. (Dómne bate-lu, jidovu spurcatu!)

— Inse in urma càindu-se Jud'a, s'a spendiuratu. (Bravo! asè i-a trebuitu hotiului si becheriului! Ce folosu a avutu dupa aceea de bani!)

Unu avaru (sgârçitu) s'a spendiuratu o data. Vediendu acésf'a servitoriulu seu, a taiatu funea si a mantuitu pe stapanulu seu de mórte.

Candu a esitu d'in slusiba acestu servitoriu marinimosu, stapanulu i-a trasu 8 cruceri d'in léfa.

— D'a-poi acest'a-e multiamulu pentru cà te-am scosu d'in gur'a mortii? — aprehendá servitoriulu.

— Ei vedi dragulu meu, — dise avarulu — funea a fostu nóua si a costatu 8 cr., tu ai taiatu-o in dóue, pone candu o poteai deslegá frumosu.

O catana se faliá, cà elu in batai'a dela Cane-cretiu a taiatu petiorulu unui oficiru prusacu.

